

Oponentský posudek diplomové práce

Marie Tomšíčková: Renaissance v hudební výchově na střední škole
(Oponent Mgr. Kateřina Hurníková)

Autorka se ve své diplomové práci zabývá prezentací renesanční epochy v rámci hudební výchovy na středních školách. V úvodu poukazuje na nedostatečné zpracování renesanční hudby v učebnicích hudební výchovy a na nutnost vnímat hudbu v souladu s dobovým kontextem a s ohledem na ostatní druhy umění.

První kapitola přináší analýzu základních materiálů metodického charakteru (osnov, rámcových vzdělávacích programů a učebnic) z hlediska uplatnění renesanční hudby ve škole. Autorka, která se při studiu těchto dokumentů soustřeďuje nejen na gymnázia ale i na 2. stupeň ZŠ, nachází v současných učebnicích řadu nedostatků (neatraktivní poslechové ukázky, opomíjení pohybové složky HV, malý prostor pro aktivitu žáků apod.). Velmi cenné je její posouzení dvou současných anglosaských metodik, se kterými se seznámila během své stáže v irském Dublinu. Některé kapitoly přímo se týkající tématu uvádí v příloze.

Jádrem diplomové práce je autorčin projekt nazvaný Živá renaissance. Tento metodický postup, rozčleněný do pěti vyučovacích dvouhodin, nabízí vcelku originální možnost seznámení studentů s renesančním uměním, zejména s hudbou. Je koncipován logicky a graficky přehledně. Počítá s velkým zapojením studentů, které různými způsoby aktivizuje, využívá při tom nejen pěvecké a poslechové, ale i pohybové a instrumentální složky hudební výchovy. Nechybí zde taneční schémata, pracovní listy, v poslechových skladbách najdeme vedle renesančních skladbiček i díla 20. století inspirovaná hudbou starších epoch. Jak diplomantka uvádí, projekt je koncipován jako návrh výuky, kterým se učitel může pouze inspirovat a který tedy není didakticky zpracován. Přesto se domnívám, že některé pokyny by měly být konkrétnější a přesnější, např. při tvorbě rytmického kánonu (s. 24). Nemělo by se žákům poskytnout nějaké vodítko? (takt, délka, výchozí rytmus). Budou studenti rytmus zapisovat? Skupinová práce na zvukomalebné kompozici (s. 27, 28) je poměrně náročný úkol. Budou studenti pracovat pouze s rytmem nebo mají vymýšlet i melodii a zapisovat ji do partitury? Pracovní listy, které jsou pečlivě vypracované, výuku vhodně oživují. Do projektu jsou však zařazeny pouze dva. Celý projekt Živá renaissance je velice nápaditý. Pokud by jej studentka vyzkoušela v praxi, mohla jej ještě obohatit o další metodické pokyny a sama tak získat cenné zkušenosti.

Poslední část nazvaná Příručka pro učitele je nejrozsáhlejší. Autorka uvádí, že má učitelům „... dát celkový náhled na svět kultury evropské renaissance...“. V této kapitole, která působí jako výňatek ze středoškolské učebnice dějepisu, však postrádám přímou návaznost na vlastní téma diplomové práce, tedy prezentaci renesanční hudby ve škole. Domnívám se, že poměrně podrobný text o renesanční době, náboženství, módě, umění, zámořských objevech, životech skladatelů apod. je pro vysokoškolsky vzdělaného učitele zbytečný. Kapitola by měla své opodstatnění, pokud by byly informace využity v hudebně výchovné praxi. Některá témata k tomu přímo vybízejí, např. ženy v renesanci, renesanční osobnost Leonarda da Vinciho, vagantské písně.

Jazyková stránka práce je na velmi dobré úrovni. Až na několik drobných chyb v interpunkci, způsobených patrně pouze přehlédnutím, celý text vyniká srozumitelností a jasnou formulací.

Studentka prokázala velmi dobrou obeznámenost s odbornou literaturou i se způsobem bibliografického zpracování.

Pozitivně hodnotím především nápaditý a tvůrčí přístup k vypracování projektu. K určitým nedostatkům, které na diplomové práci shledávám, by se mohla studentka při své obhajobě vyjádřit a případně je vysvětlit:

1. Bylo by možné při projektu využít více pracovních listů? Čeho by se týkaly?

2. Jak byste studentům pomohla při obtížném úkolu komponování vlastní skladby?
3. Jak byste projekt rozšířila o práci s informacemi, které uvádíte v Příručce pro učitele?
4. V příloze není u partitury „Pastime with good company“ uveden autor úpravy. Doplňte.

Téma přiblížení staré hudby současným středoškolským studentům je velice zajímavé a autorka se svými náměty snaží vnést do této problematiky něco nového. Pokud by dané téma více rozpracovala, mohla by se její práce stát cennou pomůckou učitelů hudební výchovy.

Předloženou diplomovou práci **doporučuji** k přijetí a hodnotím ji známkou: **velmi dobře**.

15. 8. 2006

Mgr. Kateřina Hurníková